

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) 2022/2114**z dne 13. julija 2022****o dopolnitvi Uredbe (EU) 2020/1503 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z regulativnimi tehničnimi standardi, ki določajo začetni preizkus znanja in simulacijo zmožnosti kritja izgub za potencialne nepoučene vlagatelje v projekte množičnega financiranja****(Besedilo velja za EGP)**

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (EU) 2020/1503 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. oktobra 2020 o evropskih ponudnikih storitev množičnega financiranja za podjetnike ter spremembi Uredbe (EU) 2017/1129 in Direktive (EU) 2019/1937 ⁽¹⁾ ter zlasti člena 21(8), četrty pododstavek, Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Za zagotavljanje, da ponudniki storitev množičnega financiranja harmonizirano izvajajo začetni preizkus znanja za potencialne nepoučene vlagatelje iz člena 21 Uredbe (EU) 2020/1503, je treba določiti skupna pravila za oceno, ali so ponujene storitve množičnega financiranja primerne za potencialne nepoučene vlagatelje in katere storitve so primerne za njih.
- (2) Ponudniki storitev množičnega financiranja bi morali, da se prepričajo, da potencialni nepoučeni vlagatelji razumejo raven tveganja, povezanega z naložbami množičnega financiranja, sprejeti razumne ukrepe za zagotavljanje, da so informacije, zbrane od potencialnih nepoučenih vlagateljev, zanesljive in pravilno odražajo njihovo znanje, spretnosti, izkušnje in finančni položaj, naložbene cilje in osnovno razumevanje povezanih tveganj.
- (3) Vlagatelji bi morali biti jasno in na enoten način obveščeni o tveganjih, s katerimi bi se soočili, če bi se odločili vlagati v storitve množičnega financiranja. Ponudniki storitev množičnega financiranja bi morali zato potencialnim nepoučenim vlagateljem, ki ne opravijo začetnega preizkusa znanja, izdati usklajeno opozorilo o tveganju v skladu s posebnimi zahtevami o načinu prikaza opozorila tem vlagateljem.
- (4) Da bi spodbujali zaščito vlagateljev in zagotovili, da bodo potencialni nepoučeni vlagatelji ustrezno izvedli simulacijo zmožnosti kritja izgub, bi morali ponudniki storitev množičnega financiranja na svojem spletnem mestu dati na voljo spletno orodje za izračun, ki bi potencialnim nepoučenim vlagateljem pomagalo simulirati njihovo zmožnost kritja izgub. Vendar bi bilo treba zaradi občutljive narave informacij, ki jih morajo v takem spletnem orodju za izračun zagotoviti potencialni nepoučeni vlagatelji, to orodje zasnovati tako, da ponudnikom storitev množičnega financiranja preprečuje dostop do informacij, ki jih vnašajo potencialni nepoučeni vlagatelji, ali njihovo evidentiranje.
- (5) Da informacij, ki jih v spletnem orodju za izračun zagotavljajo potencialni nepoučeni vlagatelji, ni mogoče zbirati brez njihovega izrecnega soglasja, bi bilo treba to orodje zasnovati tako, da se ponudnikom storitev množičnega financiranja prepreči, da bi spremenili rezultat simulacije, ki jo izvedejo potencialni nepoučeni vlagatelji, ali vplivali nanj. Poleg tega za zaščito potencialnih nepoučenih vlagateljev in zlasti da se jim omogoči preverjanje, ali so informacije, ki so jih vnesli, pravilne in točne, rezultatov simulacije zmožnosti kritja izgub ne bi smeli zbirati neposredno ponudniki storitev množičnega financiranja, temveč bi jih morali potencialni nepoučeni vlagatelji deliti le, če menijo, da rezultati simulacije ustrezno odražajo njihovo zmožnost kritja izgub.

⁽¹⁾ UL L 347, 20.10.2020, str. 1.

- (6) Za zagotavljanje prožnosti pri izvajanju simulacije zmožnosti kritja izgub bi morali imeti ponudniki storitev množičnega financiranja možnost, da potencialnim nepoučenim vlagateljem ponudijo možnost, da simulirajo svojo zmožnost kritja izgub z drugačno metodo brez uporabe spletnega orodja za izračun, pod pogojem, da je taka možnost na voljo na spletnem mestu ponudnikov storitev množičnega financiranja poleg spletnega orodja za izračun.
- (7) Da se zagotovi usklajen pristop pri simulaciji zmožnosti potencialnih nepoučenih vlagateljev, da krijejo izgube, bi bilo treba določiti pravila za izračun neto vrednosti potencialnih nepoučenih vlagateljev na podlagi njihovega letnega dohodka, skupnih likvidnih sredstev in letnih finančnih obveznosti.
- (8) Glede na tveganja različnih pristopov in morebitne negativne posledice takih razlik na smiselnost simulacije zmožnosti potencialnih nepoučenih vlagateljev, da krijejo izgube, je primerno dovolj podrobno določiti, kako bi bilo treba izračunati vsako komponento, uporabljeno za izračun neto vrednosti, in določiti skupni datum za vrednotenje različnih komponent.
- (9) Ta uredba temelji na osnutku regulativnih tehničnih standardov, ki ga je Komisiji predložil Evropski organ za vrednostne papirje in trge ter je bil pripravljen v tesnem sodelovanju z Evropskim bančnim organom.
- (10) Evropski organ za vrednostne papirje in trge je o osnutku regulativnih tehničnih standardov, na katerem temelji ta uredba, opravil odprta javna posvetovanja, analiziral morebitne s tem povezane stroške in koristi ter zaprosil za nasvet interesno skupino za vrednostne papirje in trge, ustanovljeno v skladu s členom 37 Uredbe (EU) št. 1095/2010 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾.
- (11) V skladu s členom 42(1) Uredbe (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁾ je bilo opravljeno posvetovanje z Evropskim nadzornikom za varstvo podatkov, ki je mnenje podal 1. junija 2022 –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Ocena primernosti storitev množičnega financiranja

1. Ponudniki storitev množičnega financiranja pri ocenjevanju v skladu s členom 21(1) Uredbe (EU) 2020/1503, ali so ponujene storitve množičnega financiranja primerne za potencialne nepoučene vlagatelje in katere storitve so primerne zanje, upoštevajo naslednje:
 - (a) ali ima potencialni nepoučeni vlagatelj potrebne izkušnje in znanje za razumevanje tveganj, povezanih z naložbami na splošno;
 - (b) ali ima potencialni nepoučeni vlagatelj potrebne izkušnje in znanje za razumevanje tveganj, povezanih z vrstami naložb, ponujenih na platformi za množično financiranje.
2. Za namene odstavka 1, točka (b), ponudniki storitev množičnega financiranja ocenijo, kako potencialni nepoučeni vlagatelj razume, kaj je storitev množičnega financiranja, in z njo povezana tveganja.

⁽²⁾ Uredba (EU) št. 1095/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o ustanovitvi Evropskega nadzornega organa (Evropski organ za vrednostne papirje in trge) in o spremembi Sklepa št. 716/2009/ES ter razveljavitvi Sklepa Komisije 2009/77/ES (UL L 331, 15.12.2010, str. 84).

⁽³⁾ Uredba (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2018 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 45/2001 in Sklepa št. 1247/2002/ES (UL L 295, 21.11.2018, str. 39).

Člen 2

Podatki, ki jih je treba zahtevati v skladu s členom 21(2) Uredbe (EU) 2020/1503

1. Informacije, ki jih morajo ponudniki storitev množičnega financiranja zahtevati od potencialnih nepoučenih vlagateljev o njihovih izkušnjah in osnovnem razumevanju tveganj, povezanih z naložbami, v obsegu, ki ustreza naravi, obsegu in kompleksnosti ponujene storitve množičnega financiranja ter vrsti predvidene naložbe, vključujejo naslednje:

- (a) vrste investicijskih storitev in finančnih naložb, s katerimi je potencialni nepoučeni vlagatelj seznanjen;
- (b) naravo, obseg in pogostost preteklih transakcij potencialnega nepoučenega vlagatelja s prenosljivimi vrednostnimi papirji, sprejetimi instrumenti za namene množičnega financiranja ali posojili, tudi v podjetja v zgodnji fazi ali v fazi širitve, ter obdobje, v katerem so bile te transakcije izvedene;
- (c) raven izobrazbe in poklic ali ustrezen nekdanji poklic potencialnega nepoučenega vlagatelja, vključno z vsemi strokovnimi izkušnjami ali spretnostmi, pridobljenimi v zvezi z naložbami množičnega financiranja.

2. Informacije, ki jih morajo ponudniki storitev množičnega financiranja zahtevati od potencialnih nepoučenih vlagateljev v zvezi z njihovimi naložbenimi cilji, če so te relevantne glede na vrsto ponujene storitve množičnega financiranja, vključujejo naslednje:

- (a) informacije o tem, kako dolgo nameravajo potencialni nepoučeni vlagatelji posedovati naložbe;
- (b) profil tveganja potencialnih nepoučenih vlagateljev in njihove preference glede trajnostnosti naložb;
- (c) cilje naložb potencialnih nepoučenih vlagateljev.

3. Ponudniki storitev množičnega financiranja pri ocenjevanju finančnega položaja potencialnih nepoučenih vlagateljev upoštevajo rezultate simulacije iz člena 21(5) Uredbe (EU) 2020/1503.

Člen 3

Zanesljivost informacij, ki se zahtevajo v skladu s členom 21(2) Uredbe (EU) 2020/1503

1. Ponudniki storitev množičnega financiranja sprejmejo razumne ukrepe za zagotovitev, da so informacije, zbrane od potencialnih nepoučenih vlagateljev v skladu s členom 21(2) Uredbe (EU) 2020/1503, zanesljive in pravilno odražajo znanje, spretnosti, izkušnje in finančni položaj potencialnih neizkušenih vlagateljev, naložbene cilje in osnovno razumevanje povezanih tveganj.

2. Za namene odstavka 1 ponudniki storitev množičnega financiranja sprejmejo naslednje ukrepe:

- (a) potencialne nepoučene vlagatelje obvestijo o pomembnosti zagotavljanja točnih in posodobljenih informacij;
- (b) zagotovijo, da so metode, ki se uporabljajo za zbiranje informacij, primerne za cilje teh potencialnih nepoučenih vlagateljev in ustrezno zasnovane za uporabo s strani teh potencialnih nepoučenih vlagateljev;
- (c) zagotovijo, da bodo uporabljena vprašanja verjetno razumljiva potencialnim nepoučenim vlagateljem in da bodo dovolj natančna, da bodo lahko zbirali informacije, ki ustrezno in pravilno odražajo položaj potencialnih nepoučenih vlagateljev.

Člen 4

Opozorilo o tveganju v skladu s členom 21(4) Uredbe (EU) 2020/1503

1. Ponudniki storitev množičnega financiranja pri izdaji opozorila o tveganju iz člena 21(4) Uredbe (EU) 2020/1503 potencialnih nepoučenih vlagateljev ne spodbujajo k nadaljevanju naložbe.
2. Opozorilo o tveganju iz odstavka 1 vsebuje naslednje besedilo:
„Naložba v projekt množičnega financiranja vsebuje tveganje izgube vsega vloženega denarja.“
3. Opozorilo o tveganju iz odstavka 1 se potencialnim nepoučenim vlagateljem prikaže na lahko berljiv in viden način na spletnem mestu ponudnikov storitev množičnega financiranja.
4. Okno, v katerem je prikazano opozorilo o tveganju iz odstavka 1, je dobro vidno na spletnem mestu ponudnikov storitev množičnega financiranja in ostane vidno, dokler potencialni nepoučeni vlagatelji ne potrdijo, da so prejeli in razumeli navedeno opozorilo.

Člen 5

Simulacija zmožnosti kritja izgub z uporabo spletnega orodja za izračun

1. Ponudniki storitev množičnega financiranja na svojem spletnem mestu objavijo spletno orodje za izračun, ki potencialnim nepoučenim vlagateljem omogoča simulacijo njihove zmožnosti kritja izgub.
2. Spletno orodje iz odstavka 1 izračuna zmožnost kritja izgub potencialnih nepoučenih vlagateljev na podlagi informacij iz člena 21(5), točke (a), (b) in (c), Uredbe (EU) 2020/1503, kot jih zagotovi nepoučeni vlagatelj.
3. Spletno orodje iz odstavka 1 je enostavno za uporabo in od potencialnih nepoučenih vlagateljev ne zahteva, da poleg zagotavljanja informacij iz člena 21(5), točke (a), (b) in (c), Uredbe (EU) 2020/1503 opravljajo kakršne koli druge naloge.
4. Spletno orodje iz odstavka 1 prikaže rezultat simulacije na način, ki je jase in razumljiv potencialnim nepoučenim vlagateljem.
5. Spletno orodje iz odstavka 1 je zasnovano tako, da ponudnikom storitev množičnega financiranja ne omogoča dostopa do informacij, ki jih vnašajo potencialni vlagatelji v skladu z odstavkom 3, ali evidentiranja informacij, ki jih ti vnašajo, ali spremembe rezultatov simulacije iz odstavka 4 ali vplivanja nanje. Vendar lahko spletno orodje vključuje funkcijo, ki potencialnim nepoučenim vlagateljem omogoča, da rezultate simulacije posredujejo ponudniku storitev množičnega financiranja.

Člen 6

Simulacija zmožnosti kritja izgub poleg spletnega orodja za izračun

Poleg spletnega orodja iz člena 5(1) lahko ponudniki storitev množičnega financiranja potencialnim nepoučenim vlagateljem ponudijo možnost, da simulirajo svojo zmožnost kritja izgub z drugačno metodo, pod pogojem, da ponudnik storitev množičnega financiranja potencialnim nepoučenim vlagateljem zagotovi ustrezne informacije o metodi, ki se uporablja za simulacijo zmožnosti kritja izgub.

Člen 7

Izračun neto vrednosti potencialnega nepoučenega vlagatelja

Za namene simulacije iz člena 21(5) Uredbe (EU) 2020/1503 se neto vrednost potencialnih nepoučenih vlagateljev izračuna v skladu z naslednjo formulo:

$$\text{Neto vrednost} = (\text{neto letni dohodek}) + (\text{skupna likvidna sredstva}) - (\text{letne finančne obveznosti})$$

Člen 8

Neto letni dohodek

1. Neto letni dohodek v formuli iz člena 7 se izračuna kot skupni letni dohodek, ki ga nepoučeni vlagatelj prejme po odbitku povezanih stroškov in dajatev, socialnih prispevkov in davkov.
2. Za namene odstavka 1 je skupni letni dohodek vsota vseh dohodkov od dela, obresti na bančne vloge ali druge dolžniške instrumente, izplačil dividend ali kakršnega koli dohodka od nepremičnin, pri čemer:
 - (a) „dohodek od dela“ vključuje plače, nadomestila za brezposelnost in izplačila pokojnin, ki jih prejme nepoučeni vlagatelj, razen izrednih izplačil;
 - (b) „obresti na bančne vloge ali druge dolžniške instrumente“ vključujejo izplačila na bančne vloge ali druge dolžniške instrumente, ki jih je nepoučeni vlagatelj prejel v predhodnem koledarskem letu, razen izrednih izplačil;
 - (c) „izplačila dividend“ vključujejo izplačila, ki jih potencialni nepoučeni vlagatelj prejme na podlagi lastništva delnic ali enot kolektivnih naložbenih podjetij ali drugih lastniških instrumentov, z izjemo kapitalskih dobičkov, ustvarjenih s prodajo takšnega lastništva ali njegovega dela;
 - (d) „dohodek od nepremičnin“ vključuje vsako plačilo, prejeto v zvezi z dajanjem nepremičnin v najem, z izjemo kakršnega koli kapitalskega dobička, ustvarjenega s prodajo vseh takih nepremičnin ali njihovega dela.

Člen 9

Skupna likvidna sredstva

1. Skupna likvidna sredstva v formuli iz člena 7 se izračunajo kot vsota skupnih denarnih sredstev nepoučenega vlagatelja na varčevalnih in tekočih računih ter vrednosti sredstev, ki jih je mogoče enostavno in hitro pretvoriti v denarna sredstva, vključno z:
 - (a) varčevalnimi produkti, ki jih je mogoče pretvoriti v gotovino v največ 30 koledarskih dneh;
 - (b) finančnimi instrumenti, izpogajanimi na reguliranem trgu v smislu člena 4(1), točka 21, Direktive 2014/65/EU Evropskega parlamenta in Sveta (*);
 - (c) delnicami ali enotami kolektivnih naložbenih podjetij, ki vsaj tedensko ponujajo pravice do odkupa.

(*) Direktiva 2014/65/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o trgih finančnih instrumentov ter spremembi Direktive 2002/92/ES in Direktive 2011/61/EU (UL L 173, 12.6.2014, str. 349).

2. Za likvidna sredstva se ne štejejo naslednja sredstva:
 - (a) nepremičnine;
 - (b) zneski, plačani v pokojninski načrt za poklicno pokojninsko zavarovanje;
 - (c) delnice družbe, ki niso prosto unovčljive ali prenosljive, vključno s prejšnjimi naložbami množičnega financiranja.

Člen 10

Letne finančne obveznosti

Letne finančne obveznosti v formuli iz člena 7 vključujejo vse odhodke, za katere se je nepoučeni vlagatelj zavezal, da jih bo plačal za dano koledarsko leto, vključno s:

- (a) preživninami in preživninami za otroke;
- (b) najemninami in hipotekami;
- (c) odplačili posojil;
- (d) plačili zavarovalnih premij,
- (e) plačili izdatkov za komunalne storitve, vključno s tistimi za kritje stroškov za elektriko, ogrevanje in vodo;
- (f) plačili naročnine za storitve;
- (g) dohodnino in davkom na nepremičnine.

Člen 11

Datum vrednotenja skupnih likvidnih sredstev in letnih finančnih obveznosti

1. Skupna likvidna sredstva iz člena 9 in letne finančne obveznosti iz člena 10 se vrednotijo na dan 31. decembra koledarskega leta pred letom, v katerem se izvede simulacija.
2. Če pa vrednotenje na ta datum ne bi pravilno odražalo trenutnega stanja neto vrednosti potencialnega vlagatelja, se vrednotenje izvede na novejši datum, ki omogoča pravilnejše vrednotenje.
3. Za namen odstavka 2 je lahko novejši datum kateri koli datum med 31. decembrom koledarskega leta pred letom, v katerem se izvede simulacija, in datumom izvedbe simulacije ter je enak za vrednotenje skupnih likvidnih sredstev in letnih finančnih obveznosti. Pri določanju tega datuma potencialni nepoučeni vlagatelji preučijo, ali bi določitev tega datuma kot referenčnega datuma omogočila pravilno vrednotenje neto letnega dohodka, skupnih likvidnih sredstev in letnih finančnih obveznosti iz formule iz člena 7.
4. Neto letni dohodek iz člena 8 je dohodek v koledarskem letu pred letom, v katerem se izvede simulacija. Kadar pa se vrednotenje skupnih likvidnih sredstev in letnih finančnih obveznosti izvede z uporabo novejšega datuma v skladu z odstavkom 2 tega člena je neto letni dohodek tisti dohodek, ki je bil prejet v 12 mesecih pred tem novejšim datumom.

Člen 12

Posredovanje rezultata simulacije zmožnosti kritja izgub

Ponudniki storitev množičnega financiranja od potencialnih nepoučenih vlagateljev zahtevajo, da jim predložijo rezultat simulacije, izvedene v skladu s členom 21(5) Uredbe (EU) 2020/1503.

*Člen 13***Začetek veljavnosti**

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 13. julija 2022

Za Komisijo
predsednica
Ursula VON DER LEYEN
